



KØBENHAVNS KOMMUNE

Borgerrådgiveren

Børne- og Ungdomsforvaltningen  
Rådhuset  
1599 København V

27-06-2011

Sagsnr.  
2009-61886

Fremsendt d.d. til e-mail:  
[buf@buf.kk.dk](mailto:buf@buf.kk.dk)

Børne- og Ungdomsforvaltningens sagsnr. 2010-182341

### **Vedrørende opfølgning på Borgerrådgiverens generelle egen driftundersøgelse af visitation samt sagsbehandling i sager om specialundervisning**

Ved brev af 21. januar 2011 fremsendte jeg min endelige rapport om visitation samt sagsbehandlings i sager om specialundervisning.

Jeg konkluderede blandt andet følgende i den endelige rapport:

"I 15 af 24 sager er der ikke partshørt efter forvaltningslovens § 19 over den pædagogisk psykologiske vurdering, der ligger til grund for visitationsudvalgenes afgørelse i henhold til folkeskolelovens § 20, stk. 2

Jeg har fundet den manglende partshøring meget kritisabel.

I 16 af 23 sager findes ikke en tilstrækkelig begrundelse i den skriftlige afgørelse i henhold til forvaltningslovens § 22 og § 24.

Jeg har fundet den manglende tilstrækkelige begrundelse kritisabel.

Efter ovenstående konstateringer har jeg anbefalet, at forvaltningen overvejer eventuelle yderligere skridt udover klagenævnets vejledning for at sikre, at bestemmelserne overholdes i forbindelse med behandling af denne type sager. Jeg beder om underretning om, hvad min anbefaling giver anledning til.

Særligt angående PPR Østerbros procedure kan jeg konstatere, at den består af en ordning, hvor alle ansøgninger imødekommes, hvorefter timerne, som visitationsudvalget har reelle ressourcer til, tildeles, så det til sidst er op til den enkelte skoles specialundervisningspulje at supplere de manglende timer op.

Borgere, som ikke får fuldt ud medhold (dvs. ikke modtager det, som de har udtrykt ønske om), har krav på et (helt eller delvist) afslag med en begrundelse og en klagevejledning, jf. ovenfor.

**Borgerrådgiveren**

Vester Voldgade 2A  
1552 København V

Telefon  
3366 1400

[www.borgerraadgiver.kk.dk](http://www.borgerraadgiver.kk.dk)

Den beskrevne procedure rummer efter min opfattelse risiko for, at borgere som i sidste ende ikke fuldt ud modtager det, de har fremsat ønske om, unddrages den begrundelse og klagevejledning, som de har krav på.

Hvis distriktet modtager klager fra borgere i distriktet over manglende eller utilstrækkelig støtte, kan det skyldes, at de ikke har fået fuldt ud medhold. I det omfang distriktet måtte modtage sådanne klager, må grundlaget for proceduren anses for tvivlsomt, og jeg går derfor ud fra, at proceduren i givet fald vil blive taget op til (gen)overvejelse.”

Børne- og Ungdomsforvaltningen har ved e-mail af 23. juni 2011 svaret følgende:

”Børne- og Ungdomsforvaltningen modtog den 21. januar 2011 Borgerrådgiverens endelige rapport i generel egen driftsundersøgelse af visitation samt sagsbehandling i sager om specialundervisning.

Borgerrådgiverens rapport har givet anledning til, at forvaltningen i det løbende arbejde med at udvikle og forbedre sagsbehandlingen indenfor dette sagsområde, at procedurer, vejledninger m.v. er ændret og justeret og der har været særligt fokus på Borgerrådgiverens kritik med henblik på at opfylde borgernes retssikkerhed i forhold til partshøring, skriftlige og fyldestgørende begrundelser samt ankevejledning.

Forvaltningen skal således oplyse, hvilke tiltag m.v., der er taget:

### **Vejledende måltal**

Visitationen til niveau 3 tilbud foretages fortrinsvist i december og januar og afsluttes i februar gældende fra kommende skoleår. For at imødekomme en tidlig forventningsafstemning med forældre, er der ved visitationen i år indført vejledende måltal, hvilket tilkendegiver, hvilket antal pladser hvert distrikt råder over. Måltallene er vejledende, idet visitationen fortsat beror på en pædagogisk/ psykologisk faglig vurdering af hvert enkelt barns behov. Indføringen af de vejledende måltal medfører, at det er nødvendigt og muligt at gennemføre en tidlig forventningsafstemning med forældre og fagfolk i forhold til kommunens fastlagte serviceniveau og muligheder. Denne opgave varetages af PPR-lederne i områderne efter en central udmelding. Indførelsen af de vejledende måltal har nedbragt antallet af henvisninger og dermed afslag og klager.

### **Samarbejde om afslagssager**

I tilfælde af afslag på specialpædagogisk bistand har der ved tidligere visitationer været tilfælde, hvor forældre har oplevet at "falde mellem to stole" mellem visitationen til niveau 2 og 3. For at undgå dette, har Specialområdet og PPR i områderne i år indført en samarbejdsprocedure, hvor Specialområdet mødes med ledelsen i de enkelte PPR områder. Ved dette møde aftales det, hvilket alternativt tilbud barnet tilbydes. Dette tilbud indgår i begrundelsen i afslagsbrevet.

### **Partshøring**

Den sagsansvarlige psykolog / tale/hørelærer foretager partshøring inden indsendelsen af henvisningen til visitationsudvalget. Som opfølgning på Borgerrådsgiverens rapport har Specialområdet indført en fornyet partshøring i forhold til grundlaget for afgørelsen for at sikre borgernes rettigheder. Standarddokumenterne er ændret for at sikre partshøringen i forhold til grundlaget for afgørelsen, og så det tydeligt fremgår, at der er gennemført partshøring og datoen for denne. Gennemførelsen af partshøringen skal være bekræftet ved forældres/ værges underskrift. Uden denne underskrift vil en henvisning blive returneret til den sagsansvarlige.

### **Begrundelse for afgørelsen**

Specialområdet følger Klagenævnet for vidtgående specialundervisnings vejledning i god sagsbehandling, og har fokuseret på at gøre begrundelserne klarere og mere let forståelige.

Det fremgår af afslagsbrevene, hvad der er grundlaget og begrundelsen for afgørelsen samt hvilke fremtidige indsatser, der er truffet beslutning om. Forældrene får samtidig meddelelse om de vil blive kontaktet af den sagsansvarlige psykolog/ tale/hørelærer umiddelbart efter at brevet er modtaget med henblik på samarbejde om den fremtidige indsats. Afslutningsvis gives der klagevejledning i henhold til Folkeskolelovens regler herom.

### **Evaluering**

Visitationsprocessen og procedurerne samt standarder evalueres løbende og samlet i maj/ juni måned. Evalueringen foretages i et samarbejde mellem Specialområdet, PPR-områderne og Børnecenter København. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en ny visitationsmodel, der sammenlægger visitationen i områderne og Specialområdet, altså en sammenlægning af niveau 2 og 3. Dermed forenkles arbejdsgangen og forældrene vil blive mødt af en mere effektiv og handlekraftig visitation. Forslaget til ny visitationsmodel indgår i forvaltningens forslag om "Tidlig indsats og Inklusion", som er politisk forhandlet og forventes vedtaget i Børne – og Ungdomsudvalget på møde den 17. august 2011. Forslaget vedlægges til Borgerrådsgiverens orientering.

### **Inklusion**

Forvaltningen har iværksat en række tiltag for at forbedre forholdene for inklusion, herunder et fokus på at koordinere det tværfaglige professionelle samarbejde og den tidlige indsats, kompetenceudvikling for medarbejderne på skolerne, oprettelse af kompetencecentre, som kan rådgive og vejlede i konkrete sager, samt ønsket om at udnytte de givne resurser bedst muligt. I denne sammenhæng skal det præciseres, at der fortsat vil være børn, hvis behov udelukkende kan tilgodeses i et særligt tilbud, for eksempel en specialskole.

**Særligt vedr. Område Østerbro.**

Forvaltningen skal oplyse, at proceduren vedr. udmelding af økonomiske midler til specialundervisningsmidler til de enkelte skoler, som beskrevet i Borgerrådgiverens rapport, er ændret med virkning i skoleåret 2010/2011. Her følges således nu samme procedurer som de øvrige områder i kommunen.”

Jeg noterer mig, at forvaltningen har foretaget ændringer af procedurer, standardskrivelser og vejledninger, i forhold til den kritik jeg havde af manglende partshøring og utilstrækkelige begrundelser i henholdsvis 15 af 24 sager og 16 af 23 sager.

Jeg noterer mig således, at forvaltningen har fulgt min anbefaling om at overveje eventuelle yderligere tiltag udover klagenævnets vejledning for at sikre, at bestemmelserne om partshøring og begrundelse overholdes i forbindelse med behandling af denne type sager.

Jeg noterer mig videre, at proceduren tidligere anvendt af PPR Østerbro er ændret.

Jeg foretager mig ikke yderligere og betragter hermed undersøgelsen af visitation samt sagsbehandling i sager om specialundervisning som afsluttet med dette brev.

Med venlig hilsen



Johan Busse  
Borgerrådsgiver



/ Alexandra Linhart  
Jurist